

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Beschier Andrei și de avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Grecu Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2021, în cauza penală privind-i pe

GRECU Alexandru XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX;

BESCHIER Andrei XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.05.2018-25.01.2019;

Instanța de apel: 19.02.2020-20.05.2021;

Instanța de recurs: 04.08.2021 – 13.10.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 25 ianuarie 2019, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii:

- Beschier Andrei pe art. 186 alin. (4) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 9 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- Grecu Alexandru pe art. 186 alin. (4) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 9 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Andrei Tulbure a fost admisă integral și s-a dispus încasarea în mod solidar de la Beschier Andrei, Grecu Alexandru și Duca Eugen prejudiciu material în suma de 190.000 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Duca Eugen, însă în privința lui hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Beschier Andrei, Grecu Alexandru și Duca Eugen la 19 ianuarie 2018, în perioada de timp cuprinsă între orele 02:00 și 05:00, împreună și de comun acord, prin participare simplă, în coautorat, aflându-se în curtea blocului locativ amplasat pe adresa

XXXXX, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele și dorind în mod conștient survenirea lor, asigurându-se că nu sunt văzuți de nimeni prin deteriorarea geamului sting lateral din spate au pătruns în automobilul de model „Land Rover Discovery” cu XXXXX, care era parcat pe adresa menționată supra, de unde pe ascuns au sustras o armă lungă cu glonț marca „Blaser R8” cu seria și nr. XXXXX, calibru 308 WIN la preț de 100.000 lei, o armă lungă cu glonț marca „Blaser R-93” cu seria și nr. XXXXX, calibru 8 mm la preț de 70.000 lei și un pistol cu glonț marca „Glockl 7” cu seria și XXXXX, calibrul 9 mm cu accesorii la preț de 20.000 lei, după care, având asupra lor bunurile indicate supra, au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzând părții vătămate Tulbure Andrei un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 190.000 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către inculpatul Beschier Andrei și de avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului Grecu Alexandru, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Chișinău.

3.1 Beschier Andrei a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

3.2 Avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului Grecu Alexandru a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grecu Alexandru să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

În motivarea apelului avocatul a indicat că, la materialele cauzei nu a fost administrată nici o probă ce ar demonstra că Grecu Alexandru ar fi avut un careva aport la săvârșirea infracțiunii de care se învinuiește, or, conform declarațiilor date în timpul ședințelor de judecată, ultimul nici măcar nu s-a aflat la locul comiterii infracțiunii.

Mai indică că, din cumulul de probe ale părții acuzării, cu excepția declarațiilor părții vătămate, care a depus declarații contradictorii atât la etapa urmăririi penale cât și în instanța de judecată, nici una nu indică direct cum a avut loc sustragerea, timpul comiterii, cine anume sau dacă cineva din cei trei inculpați ar fi comis furtul. Remarcă apărătorul că nici partea vătămată, nici careva martori nu au văzut ca inculpatul ar fi săvârșit infracțiunea incriminată.

Cît privește pretinsele probe acumulate la urmărire penală, a evidențiat că potrivit sesizării părții vătămate din 19.01.2018 și audierii din aceeași dată, ultima indică că nu cunoaște persoanele care au comis sustragerea și nu a văzut momentul furtului.

Conform procesului-verbal de examinare a înregistrărilor video, se atestă fișiere cu conținut video din diferite localități. Din înregistrările vizionate, nu se atestă că persoanele de pe înregistrări sunt învinuiți, fiind indicat că imaginea video

nu este clară și nu se deslușește înfățișările persoanelor, astfel că, nici procurorul, nici instanța nu era în drept de a aprecia că acestea persoane sunt învinuiții și tot ei sunt persoanele în toate fișierele video cu diferite locații.

De asemenea, instanța de fond nu a luat în considerație că doar o expertiză tehnică a secvențelor video poate stabili dacă persoanele sunt sau nu învinuiții. În circumstanțele date, apelantul considera că modul de administrare a înregistrărilor video este contrar prevederilor art. 94 Cod de procedură penală, în legătură cu ce se impune excluderea din dosar a acestei probe.

În ședința preliminară, apărătorul a solicitat instanței nulitatea și excluderea probelor numite, însă instanța a respins cerere, menționând că se va expune odată cu fondul cauzei, însă la emiterea sentinței, instanța de judecată nu s-a expus asupra circumstanțelor sesizate de apărare.

Potrivit raportului ofițerului de investigații, s-a indicat precum că una din persoanele de pe secvențele video, după semnalmente asemănă cu un oarecare Dandiș Igor, care împreună cu altă persoană au fost reținuți și asupra căruia a fost depistată o rangă metalică și alte obiecte, însă din care motive au fost eliberați și s-ar conferi credibilitate că nu ei au comis sustragerea, ci inculpații.

Totodată, partea vătămată, potrivit declarațiilor date la urmărire penală, a plasat la ora 04.00 armele în automobil, iar peste o oră au fost sustrase, însă în secvențiale video și procesul-verbal de examinare lipsește asemenea secvențe cu momentul plasării armelor, dar și momentul spargerii automobilului. Mai mult, lipsa momentului plasării armelor pe secvențele video atestă și neveridicitatea declarațiilor părții vătămate, circumstanțe care urmau a fi verificate la urmărire penală, or, instanța de fond urma să aprecieze critic aceste declarații.

În procesele-verbale de recunoaștere de către partea vătămată a învinuiților nu se conțin elemente de fapt ce ar proba comiterea furtului de către învinuiți, or, acesta îi cunoaște pe învinuiți ca fiind persoanele cu care s-a întâlnit pentru a discuta, însă acesta nu a văzut că acestea să fi comis furtul.

Careva probe ce ar demonstra că la domiciliul lui Grecu Alexandru ar fi depistate careva obiecte sau urme a infracțiunii, nu se conțin în materialele cauzei. Totodată, apelantul considera că procesul-verbal de examinare a descifrărilor, nu probează învinuirea, or, din ele nu s-a indicat și nu se reține că învinuiții ar fi fost la locul și în timpul comiterii infracțiunii, nu se indică apartenența numerelor de telefoane indicate anume învinuiților.

Ca urmare, apelantul consideră ca pe parcursul judecării cauzei, nu a fost dovedită vinovăția lui Grecu Alexandru în comiterea infracțiunii incriminate.

Cât privește prejudiciul pretins cauzat părții vătămate prin sustragere, menționează că instanța de fond a admis integral acțiunea fără ca acesta să fie formulate la urmărire penală sau instanța de fond. Totodată, potrivit cecului anexat la cauza penală prețul pistolului Glock este de 13.500 lei, iar în învinuire și

declarațiile părții vătămate s-a indicat prețul de 20.000 lei, preț ce nu corespunde realității.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2021, apelurile inculpatului Beschier Andrei și a avocatului în numele inculpatului Grecu Alexandru au fost respinse ca nefondate, iar sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (4) cod penal.

Instanța de apel a considerat că afirmațiile avocatului/inculpaților reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpaților în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a menționat că participarea inculpaților a fost adevărată nemijlocit prin materialele cauzei penale, dar și prin declarațiile părții vătămate Tulbure Andrei, care a relatat în ședința de judecată că, după postarea pe rețele de socializare Facebook a înregistrărilor video de pe camere video ridicate de la locul comiterii infracțiunii, la o zi după postarea pe facebook, un prieten care a postat imaginea video l-a telefonat și i-a comunicat că l-a sunat o persoană de peste hotare. La rândul său persoana Grecu Alexandru a telefonat peste hotare la persoana care deja se afla peste hotare, știa foarte bine că persoana de peste hotare este în relații foarte bune cu persoana care a făcut postarea video pe Facebook, cu rugămintea să-i întoarcă armele înapoi, dar cu înțelegerea ca să își retragă cererea de la politie.

Totodată, partea vătămată Tulbure Andrei a mai indicat în ședința de judecată că, a treia zi, l-a contactat personal pe Grecu Alexandru pe rețeaua de socializare Facebook, unde inițial acesta nu își recunoștea vina, după 2 minute de discuție a recunoscut-o. Tot în acea zi, Grecu Alexandru îl suna pe prietenul său pe telefonul mobil, unde ducea și tratative cu el cum să-i restituie armele. Tot Grecu Alexandru i-a comunicat faptul că a doua persoană din imagine și a 3-a, unul din ei este fratele lui și un oarecare Beschier Andrei. A avut o întâlnire cu Grecu Alexandru, unde personal l-a rugat să-i returneze armele și va încerca să îi ajute pentru a ușura situația lor. Grecu Alexandru i-a comunicat că de fapt trebuie să vorbească cu a doua persoană Berschier Andrei, singur nu putea lua hotărârea. O altă întâlnire a stabilit-o în fața teatrului de Operă și Balet cu Grecu Alexandru și Beschier Andrei, pentru

a avea o înțelegere cum îi returnează armele, la fața locului erau și persoane din IP Buiucani, unde și i-au reținut.

De asemenea, altă probă ce confirmă vinovăția inculpaților la participarea faptei incriminate, servește procesul-verbal de percheziție din 26.03.2018 prin care la domiciliul lui Duca Eugen a fost depistat și ridicat un cec pentru procurarea armei care a fost sustrasă de la partea vătămată.

Or, deși, apărătorul Bargan Alexandru a menționat în cererea de apel că, pretinsa probă nu are nimic comun cu Grecu Alexandru, în cazul respectiv, s-a notat că prin proba dată s-a confirmat integral participarea atât a lui Beschier Andrei cât și a lui Grecu Alexandru la comiterea furtului de arme care aparțin părții vătămate Tulbure Andrei. Faptul că armele sustrase de la partea vătămată Tulbure Andrei se aflau în geți speciale amenajate pentru astfel de bunuri, se confirmă prin declarațiile însăși a părții vătămate, care în ședința de judecată a indicat că, în total în automobil a dus 2 cheisuri de purtare a armelor.

S-au respins afirmațiile avocatului precum că declarațiile martorului Guțu Vasilii urmează a fi apreciate critic, dat fiind faptul că, la întrebările apărării nu a putut răspunde cum a recunoscut persoanele după aproximativ un an, or, în sensul dat, instanța de apel remarcă că, martorul dat în ședința de judecată a indicat și a recunoscut pe inculpați ca pe persoane pe care le-a transportat din XXXXX, cu ei având două geți, una mai mare și altă mai mică.

Referitor la ora comiterii faptei, pe care avocatul consideră că nu a fost stabilită cu certitudine în cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a confirmat că prin actul de învinuire, inculpaților i s-a incriminat sustragerea pe ascuns a bunurilor comisă în intervalul de timp 02.00 – 05.00 în noaptea de 19.01.2018. Astfel, în contextul dat, partea vătămată a indicat că automobilul era plasat în fața casei XXXXX, după care a pus armele a intrat până în apartament și când a ieșit înapoi, aproximativ pe la orele 02:45 a observat sticlele la automobil sparte, imediat a anunțat politia. De altfel, ora comiterii infracțiunii a fost stabilită atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești.

Cu referire la înregistrările vizionate, că nu se atestă persoanele de pe înregistrări ca fiind învinuiți, instanța de apel a reținut că au fost efectuate acțiuni de ridicare a înregistrărilor video, iar în urma examinării acestor înregistrări, s-a stabilit că din acele trei persoane sunt anume inculpații. Or, faptul că din imaginea video nu este clară și nu se deslușesc înfățișările persoanelor, este doar o opinie a apărării, în vederea exonerării de răspundere a persoanelor vinovate de comiterea infracțiunii de furt.

La fel, s-a stabilit eronată și afirmația avocatului precum că doar o expertiză tehnică a secvențelor video poate stabili dacă persoanele sunt sau nu învinuiți, în contextul în care, persoanele date, în coroborare cu alte probe, precum și declarațiilor părții vătămate și ale martorului, au recunoscut ca fiind anume inculpații.

S-a respins afirmația apărătorului precum că, acțiunile inculpatului Alexandru Grecu au fost calificate greșit în baza art. 186 Cod penal, fapta urma a fi calificată în baza art. 290 Cod penal, or, în acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 290 Cod penal, în contextul în care fapta inculpatului s-a realizat în consecutivitatea sustragerii pe ascuns a armelor de foc, cu intenția materială, și nicidecum nu intenția păstrării ilicite a armelor de foc, cu atât mai mult însuși modalitatea de realizare a laturii obiective și subiective a infracțiunii în cazul de față este corespunzătoare furtului.

Cât privește prejudiciul cauzat părții vătămate prin sustragere, instanța de apel a reținut că în cardul urmăririi penale s-a stabilit că, părții vătămate i-au fost cauzat un prejudiciu material în proporții mari, în valoare totală de 190.000 lei.

Or, prețurile bunurilor sustrase nu au fost exagerate așa cum a indicat partea apărării, costul acestora fiind credibile, cu atât mai mult că pătimitul a anexat la materialele cauzei cecurile care confirmă procurarea armelor care se aflau în geți speciale destinate pentru păstrarea armelor, acestea de asemenea fiind sustrase. Nu s-a admis nici motivul precum că urma să fie efectuată evaluarea bunurilor, deoarece armele sustrase de către inculpații nu au fost recuperate.

Cu privire la stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de apel a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpaților, urmărind în acest sens comportamentul lor în viața socială, precum și cel de înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a constatat că corijarea și reeducarea acestora este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de 9 ani. La caz, această pedeapsă, sub formă de închisoare, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpați, iar pedeapsa stabilită inculpaților va fi aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpați, cât și personalitatea inculpaților.

În baza normelor prevăzute de art. 219, 221, 387 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că instanța de fond justificat a dispus încasarea în mod solidar din contul inculpaților a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în beneficiul părții vătămate, or, de către pătimit au fost prezentate actele și cecurile care confirmă procurarea armelor de foc și a geților sustrase, și anume cuantumul de 190.000 lei.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Beschier Andrei și avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Grecu Alexandru au atacat-o cu recursuri ordinare.

6.1 Beschier Andrei în recursul ordinar a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care el să fie achitat, din motiv că nu a comis infracțiunea prevăzută de

art. 186 alin. (4) Cod penal, sau să dispună rejudecarea cauzei în instanța de apel pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În motivare recurentul a indicat că, nu recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii. Mai mult, el a prezentat probe ce demonstrează nevinovăția sa în comiterea infracțiunii, însă, instanțele de judecată au ignorat toate motivele și probele pe care el le-a prezentat prin intermediul avocatului.

6.2 Avocatul Lilian Maliga în numele lui Grecu Alexandru, a invocat prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea sentinței și deciziei, cu pronunțarea unei noi decizii de achitare a lui Grecu Alexandru, pe motivul că infracțiunea incriminată nu a fost dovedită.

În motivare recurentul a indicat că nu este de acord cu sentința și decizia instanței de apel și consideră neîntemeiate, nelegitime și pasibile de casare. Instanțele de judecată au apreciat în mod greșit probele acumulate în cadrul anchetei preliminare și în cadrul cercetării judecătorești, ignorând total poziția apărării și probele apărării prezentate.

Recurentul menționează că învinuirea adusă lui Grecu Alexandru este neîntemeiată și bazată doar pe presupuneri, ceea ce este confirmată și în declarațiile părții vătămate și martorilor care au fost interogați în cadrul cercetării judecătorești.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.*

Din actele cauzei se constată că inculpatul Beschier Andrei a depus recursul ordinar la data de **22.07.2021**, prin intermediul oficiului poștal, acesta fiind înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la data de 23.07.2021. Suplimentar, avocatul Maliga Lilian în interesele lui Grecu Alexandru a înainta recursul ordinar la data de **05.10.2021**.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Ca

atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În același context se relevă că, potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”*

Din actele cauzei se constată că în cadrul examinării cauzei penale în instanța de apel, inculpații (prin teleconferință) și apărătorii lor (av. Maliga Lilian) au fost prezenți la ședința din 20.05.2021, unde a fost pronunțat dispozitivul deciziei cu informarea că, pronunțarea deciziei motivate v-a avea loc pe data de **17.06.2021** (vol. V, f.d. 208-212). La pronunțarea deciziei motivate, inculpații și apărătorii nu s-au prezentat (vol. V, f.d. 216), dar copia deciziei a fost expediată în adresa lor, conform scrisorii la 17.06.2021 (vol. V, f.d. 243). Astfel, fiind depășit termenul prevăzut de lege de 30 de zile pentru declararea acestuia. Mai mult, avocatul Maliga Lilian nu a indicat motivul depunerii recursului ordinar după expirarea termenului de atac, solicitând doar repunerea în termen.

Instanța de recurs menționează că, la pronunțarea hotărârii integrale legea nu solicită obligatoriu prezența părților, iar pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțarea hotărârii, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii motivate la data pronunțării, ultimele fiind plasate pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publice pentru toți. Călăuzitoare în acest sens este și practica judiciară, potrivit căreia s-a statuat că neprezentarea părților, care au fost legal citate la ședința de judecată, dar s-au eschivat de a se prezenta, termenul de atac și pentru acestea oricum se calculează din momentul pronunțării hotărârii integrale.

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul reține că, în cauza deferită judecătii, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurenți, respectiv argumentele aduse de aceștia în cererile de recurs nu vor fi preluate pentru examinare, ei fiind decăzuți de dreptul de a exercita această cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile ordinare declarate de inculpatul Beschier Andrei și de avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Grecu Alexandru, sunt inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Beschier Andrei

și de avocatul Maliga Lilian în numele inculpatului Grecu Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2021, în cauza penală privind-i pe *GRECU Alexandru XXXXX și BESCHIER Andrei XXXXX*, ca fiind depuse peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 noiembrie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO